

XI.

GIAI ĐOẠN
24/11/2015 -- 21/4/2016

□

ĐỊNH MỆNH, CHÀO THUA!

(Tự Truyện 47)

ĐÚNG MỘT NĂM SAU KHI BÀ CHẾT.

San Jose, thứ Ba Nov. 24/ 2015

Thức giậy rất sớm trong tâm trạng ngẩn ngơ hụt hẫng. Những buổi sáng trong một năm qua đều là như vậy: tôi trở lại trạng thái mất ngủ trầm trọng của thời tuổi trẻ, mà hễ cứ giữa đêm sau một giấc ngủ chập chờn đầy mộng mị là trí óc bị bao vây liền bởi muôn ngàn nghĩ ngợi; bao kỷ niệm, hình ảnh, lời nói, hành động, từ đẹp tới xấu, xô về làm mờ trí não. Cái nghĩ về Âu Cơ đè nặng trái tim hơn tất cả. Đi tìm mọi nguyên nhân cho sự tan vỡ tình Mẹ Con thì cuối cùng vẫn chỉ quy đổ vào hai chữ Định Mệnh để trốn chạy chính mình.

Phải, tôi ĐÃ TỪNG THUA Định Mệnh nhiều phen; nhưng, lần THUA này nặng nề hơn tất cả. Canh bài chót của một cuộc chơi khốc liệt, từ 19 năm qua tôi đã đặt cả món tiền còn sót vào đó, để cuối cùng hôm nay phải nhận rằng mình ĐANG THUA RẤT ĐẬM, và khi rời chiếu bạc chỉ thấy tâm hồn vỡ nát, tan hoang!

Ngồi vào bàn viết, mười ngón tay run rẩy vì khí trời tháng 11 quá lạnh, tâm tư trĩu nặng ưu phiền, đồng lúc với lòng xót thương dâng trào cho đứa con gái nhỏ. Không thể trách ai và điều gì làm nên sự tan vỡ hiện tại. Chỉ có thể nhận ra một điều rất rõ rằng tình thương bao la của người mẹ trong tôi CHƯA ĐỦ để tìm ra ***một hạnh phúc bình thường*** cho Âu Cơ. Cái hồng của tôi là đã hoài mong nhiều quá nơi kẻ khác, cho dẫu đó là đứa con gái tôi banh da xẻ thịt đẻ ra, đứa con gái từng được gọi là "tri âm, tri kỷ", đứa con luôn được tôi nghĩ là "phó bản" của chính mình.

Cái hồng nằm ở chỗ đó. Hồng, như lời Âu Cơ có lần viết trong lá thư gửi tôi nhân ngày sinh nhật 31/12/2011: "*Có nhiều khi con bực Mẹ là Mẹ đã bảo vệ con quá tốt nên bây giờ con không biết cách tự bảo vệ mình*";

cũng là ý tưởng tôi từng ghi trong tác phẩm viết năm 1996 về TNH: "*Chỉ có tôi là hồng! Cái hồng nằm ở điểm 'Trong suốt 8 năm làm vợ, gần như tôi HẾT LÒNG TIN TUỞNG rằng TNH cũng đang cư mang trong hồn NHỮNG CÁ CHẤT VÀ SỰ THUY CHUNG giống hệt như tôi.'*"

Và:

"Chẳng bất cứ ai có hạnh phúc khi vương vào tôi. (...) "Chính tôi cũng làm hư Văn San theo chiều hướng ấy. Tình thương của tôi đã bao che nó lại trên những cạm bẫy, tránh ngăn cho nó những điều phủ phàng thực tế. Bài học thực tế, nó không ném trái từ khi còn bé cho đến tận lúc này đã ngoài 20 tuổi. Đó là điều làm nó ghét thờ và lúc nào cũng có khuynh hướng đối kháng lại tất cả những gì tôi nhân danh tình thương mà đem cho nó. Đó là điều nó luôn chống trả dù ngay lúc chống trả, nó cảm nhận rõ ràng tấm lòng tha thiết của tôi."

Lỗi ở tôi tất cả khi không còn đủ tài để phơi bày cho Âu Cơ thấy tình thương mà nó nhận lãnh suốt 27 năm qua quả có giá trị hơn biết bao lời phủ dụ ngọt ngào của bất cứ ai khác. **Tôi thua, chẳng những trước Định Mệnh, mà còn với chính lòng riêng!**

Từ lâu vẫn biết cá chất cứng mạnh trong mình là một "thắng lợi" để chống trả cuộc đời. Từ lâu trong tình thương dành cho hai đứa con, tôi vẫn thủ vai người cha nhiều hơn người mẹ. Chỉ mới gần đây, ngày càng nhìn thấy sự xa lạ của đứa con gái nhỏ, mới nhận biết rõ điều rằng, sự "thắng lợi" ấy lại là một THẤT BẠI RẤT LỚN cho tôi khi mà tất cả thể nhân chung quanh, ngay đó là người mẹ và hai đứa con rất thân yêu, đều chỉ ưa thích những lời mềm mỏng, ngọt ngào sắc lém như lưỡi dao *lame*, **vốn là điều không thể nào hiện hữu trong con người tôi khỏi đi từ khi thơ ấu**. Và vai trò "người cha cứng mạnh" không phải là ĐÚ cho một đứa con!

Bài viết về Dostoievski với lòng thù ghét cha; và cả bản văn *Sự Trùng Phạt* của Kafka cứ quay cuồng trí não buổi sáng. Trong bản văn (của Kafka) ấy, nhân vật người cha (bị đứa con trai mình bỏ rơi để chạy theo một cuộc hôn nhân đang trù định) đã nói lên những lời oán trách con, đến khiến đứa con phải thốt ra câu thống thiết: "*Cha ơi, con vẫn thương cha hơn tất cả!*" trước khi nhảy qua cầu để tự trầm mình.

Rồi lại nổi đau khổ tuyệt vọng giữa trái tim người cha trong tác phẩm *Le Père Goriot* của Balzac...

Nhưng, sự kết thúc đau khổ của nhân vật Jean Valjean trong *Les Misérables* của Victor Hugo đọc khi còn rất nhỏ là đậm đà trí nhớ hơn cả.

Tự hỏi, rồi tôi có sẽ may mắn như người cha của Dostoievski được "hiện hình" qua *Anh Em Nhà Karamazov*, tác phẩm lớn cuối đời nhà văn đã viết? Có may mắn nhìn thấy sự hối hận từ đứa con như nhân-vật-người-cha trong chữ nghĩa Kafka diễn tả? Có may mắn như Jean Valjean, vài phút trước khi chết được nhìn lại đứa con gái ông môi mòn chờ đợi, kịp lúc chạy đến cạnh bên nhỏ ra cho ông những giòng nước mắt hối hận? Hay, tôi chỉ là một kiểu Père Goriot, chết âm thầm trong cái xó lạnh theo sự quay lưng tàn tệ của hai đứa con gái được ông hết lòng yêu thương?

Viết cho Âu Cơ trong muôn ngàn tâm trạng: vừa xa lạ, lịch sự, xen lẫn yêu thương, chua xót. Tôi không thể "đến gần" nó được từ một năm qua khi càng ngày nó càng sa lầy trong nỗi oán ghét dành cho mẹ. Vừa đau lòng lại cũng rất ngao ngán... và rồi chẳng biết đổ những cảm nghĩ này lên cho ai và điều gì đã là một thứ nguyên nhân... Đầu óc quay cuồng câu viết trong tác phẩm về TNH

năm 1996 như một thứ an ủi, một vũ khí chống đỡ để tự níu cho con người mình đứng lên trên đôi chân rất yếu:

"Đó là vận số tôi phải mang: Trong suốt cuộc đời, với bất cứ ai, tôi luôn luôn đóng vai trò kẻ CHO nhiều hơn người NHẬN. Nhưng cái 'cho' của tôi hầu như bị phủ phàng chối bỏ hết bởi những kẻ 'nhân'. Từ mẹ tôi, con tôi, chồng tôi, các người tình, các người thân, bạn hữu, và luôn cả đám học trò... tất cả đều không ngần ngại phủi đi những gì họ đã được nhận từ tấm lòng chân thật của tôi!

Chỉ khi mắt tôi rời, MAY RA ho hiểu.

Nhưng đã mắt rời, với tôi có gì đáng nói nữa đâu?!"

*

**

THƯ GỬI ÂU CƠ

Nov, 24/2015, thứ Ba,

Âu Cơ rất thương của Mẹ,

Từ một tuần qua con quay lưng hẳn với Mẹ, Mẹ thấy trong lòng buồn bã đến dường tuyệt vọng. Tại sao vậy? Những lời nói ra nói vào của người dung ghê gớm chừng nào lại đến nỗi làm cho con chối bỏ hoàn toàn người mẹ của mình như hiện tại?

Nhưng Mẹ không giận con, lúc nào Mẹ cũng thương con. Đọc lại lá thư viết tay bằng chữ VN, dài 8 trang giấy, gửi nhân ngày sinh nhật Mẹ năm 2011, Mẹ lại càng thương con hơn khi nhận biết rất sâu những nỗi niềm trong tâm hồn con dạo đó.

Ở đây Mẹ không muốn nói lên lời nào khác ngoài tấm lòng dành cho con, từ thuở còn thơ cho đến tận bây giờ. Và cả sau này khi đã chết thì Mẹ biết linh hồn Mẹ vẫn quanh quẩn để phù hộ, che chở con tất cả mọi hoạn nạn đưa đến trong đời. (Ngay bây giờ, con hãy nên ghi nhớ nằm lòng câu sau cùng Mẹ vừa viết.)

Từ tháng 3/1996, ông TNH bỏ đi "tìm lại cái TÔI của ông", Mẹ đã hứa lời "**không bao giờ bỏ rơi con**" thì Mẹ đã làm được điều đó.

Nhìn lại thời gian ấy, thật đúng là một cái *nightmare* kinh khủng cho Mẹ. Nhưng lòng thật, Mẹ chỉ muốn TRỞ VỀ sống lại thời kỳ đó. Cái thời con học lớp 4, có những buổi chiều tan lớp, Mẹ vì bận học trò riêng chưa xong, hoặc vì mãi mê theo một đoạn văn chưa dứt, chợt nhìn đồng hồ thấy trễ, nên vừa bước vừa tất tả chạy đến trường... Để rồi khi nhìn thấy trong cái sân vắng vẻ rộng lớn, khuôn mặt bé nhỏ sáng lên lúc nhìn thấy Mẹ, Mẹ thật hối hận, nhưng vẫn nói đùa rằng Mẹ "cố tình" đến trễ để được nhìn thấy nét mặt trông chờ của con!

Thời kỳ vẫn đưa con vào nhà thương, nhìn con yếu mệt, Mẹ chỉ cầu ước làm sao cái bệnh *scoliosis* (cong xương sống) của con đổ sang cho Mẹ gánh.

Thời kỳ có dịp Tết ông TNH xin về thăm và sau đó bỏ đi tức tưởi vì lời rêu gọi của người đàn bà tình nhân, để con lại trong cơn bệnh rất nặng (mà sáng hôm sau Mẹ phải nhờ chú Roman thuê nhà đến trường xin cho con nghỉ.) Kỳ niệm bữa đó còn in đậm tâm trí mẹ: *Mẹ ngồi suốt đêm cạnh con, kể con nghe lần đầu tác phẩm *La Dame aux Camélias* về nàng Marguerite Gautier trong tâm trạng vừa lo sợ con chết, lẫn cả lòng tin "**con sẽ đứng lên được**", y hệt*

nhân vật Armand Duval dứt bệnh tương tự từ lúc quật nắm mồ nàng Marguerite lên để thấy tất cả ảo ảnh đẹp về nàng chỉ còn là một cái đầu lâu!

Quả thật, từ ấy con đã **ĐỨNG LÊN ĐƯỢC** sau khi nhận thức rõ ràng ám ảnh về một thứ tình cha chỉ còn là "cái đầu lâu" ghê rợn! Đứng lên trong những mùa nghỉ hè VN vui thú cùng Mẹ, những chuyến đi chơi biển chơi rừng có nhiều bè bạn của con và của Mẹ cạnh bên. Con đứng lên mạnh mẽ và cứng cáp trong cái ước mơ trở thành nhà văn được Mẹ ủng hộ triệt để. Và từ đó, niềm vui của con là của Mẹ, nỗi đau đớn của Mẹ cũng là của con. Chỉ con chia cùng Mẹ và chỉ Mẹ một mình đứng cạnh bên con...

18 năm trời trôi đi kể từ tháng 3/1996, mọi thứ đều là như vậy... Cho đến ngày Bà chết, kế tiếp là con quay lưng hẳn với Mẹ vì *một kẻ thứ ba!*

Nhưng thôi, ở đây Mẹ không muốn lặp lại những gì đã làm trái tim Mẹ tan nát suốt một năm qua, mà chỉ xin con luôn nhớ rằng: "***Dĩ vãng là cái cầu, làm mạnh mẽ cho cuộc sống hiện tại và tương lai.***"

Con đã có một dĩ vãng ấu thơ rất đẹp (như Dostoevski và nhiều nhà văn lớn thế giới đã được) khi có người mẹ cạnh bên dắt diu nâng đỡ cho mình trên những khát vọng. Con may mắn hơn nhiều đứa con gái khác theo điều đó.

18 năm qua, con vẫn nói nhiều lần với Mẹ, và cả luôn trong lá thư 8 trang bằng tiếng Việt gửi Mẹ ngày sinh nhật năm 2011, con vẫn còn viết rằng "*Mẹ không phải là người Mẹ bình thường như bao người mẹ khác...*"...

Vậy thì cái **KHÔNG PHẢI BÌNH THƯỜNG** này đặt để ở đâu? Có phải ở điều rõ rệt mà bất cứ ai chung quanh cũng đều nhận biết: *Mẹ không chỉ là Mẹ của con, mà còn là người bạn tâm huyết rất hào sảng, sẵn sàng ủng hộ cho thành tựu mọi mơ ước trong con, sẵn sàng hy sinh và gánh chịu giùm con hết tất cả mọi khó khăn trong cuộc sống...*

Vậy mà hôm kia, nghe Di Bé nói "*Con đã nhờ Di Châu đứng chủ hôn trong đám cưới của con*", Mẹ thấy đau lắm, như thể con đang MONG cho Mẹ chết, hay là COI NHƯ Mẹ đã chết!¹

Cớ nào lại ra nông nổi như vậy? Có phải rằng Mẹ **KHÔNG** xứng đáng cho con nhận mặt trong ngày vui lớn đó? Vậy thì những lời thư ngây thơ con viết email cho Mẹ năm 2008: "*Mẹ ơi, Mẹ đừng có chết trước khi con nổi tiếng nghe...*" (Lá thư này Mẹ còn giữ và rất trân trọng nó) đã chạy đâu mất rồi?

Trong tác phẩm về Dostoevski, có đoạn Mẹ đặt câu hỏi về người cha của ông: "*Dostoevski sẽ ra sao nếu KHÔNG CÓ một người cha nhiều hoài bão mơ ước đặt để lên Dostoevski, mong cho cuộc đời nhà văn được ấm êm như bao kẻ giàu có khác?*"

Thì cũng chính cái hoài bão đặt để này đã khiến Dostoevski đâm có thời gian "*thù ghét cha, mong cho cha chết*"... Sau đó người cha bị đâm nông nỏ dưới quyền giết chết thật, lại đúng ngay vào cái lúc vừa nhận xong những lá thư thù ghét của đứa con trai...

Việc gì đã xảy ra: "*Trong toàn bộ tác phẩm của Dostoevski, cuốn hay nhất xuất hiện ở giai đoạn cuối lại chỉ quy tụ trong đề tài của một MẶC CẢM CÓ*

---

¹ Lời của Di Bé trong đoạn thư này là **một ngộ nhận tai hại**, khiến tình cảm Mẹ Con vốn đã mong manh, nay hoàn toàn bị chặt đứt. (Note: Feb. 26/2016, thứ Sáu).

TÔI theo người cha, loại mặc cảm Oedipus" (con lên online kiểm chữ này thì hiểu).

Từ một năm qua, con không còn muốn nghe hay bàn thảo với Mẹ về Chữ Nghĩa nữa, nhưng con là nhà văn, đọc sách nhiều, đầu óc minh mẫn, Mẹ nói những lời này tuy ít ỏi nhưng con sẽ hiểu sâu hơn.

Cũng từ một năm qua, Mẹ đã chấp nhận "CHÀO THUA ĐỊNH MỆNH".
Thì trong cái Định Mệnh này của đời Mẹ, có CON LÀ MỘT TRONG NHỮNG NHÂN VẬT CHÍNH.

(TTBG tự ý đục bỏ 9 chữ ở đoạn thư này)

như đã từng "chào thua" người đàn bà của ông TNH 19 năm trước, và vô số lần khác theo đủ mọi hạng người trong đời Mẹ gặp. Cớ sao lại còn tàn nhẫn gián tiếp mong cho Mẹ chết bằng câu nói với dì My Châu ở trên?

Thôi có nói gì thì con cũng không còn muốn nghe nên Mẹ không nói nữa. Bây giờ biết có nằm chết thật trước mặt con thì con cũng ngoảnh mặt làm lơ, y hệt ông TNH từng làm lơ trước nỗi đau khổ lớn lao ngày nào 19 năm xưa mẹ con mình đã chịu. Nên Mẹ ngừng.

Chỉ mong con ăn uống đều hòa để giữ sức khỏe cho cuộc đi chơi Dalat tháng 12/2015 tới được hoàn hảo, cũng giữ luôn sức khỏe cho ngày cưới tháng 7/2016 (mà con KHÔNG MUỐN có mặt Mẹ) của con.

Dù gì thì Mẹ vẫn THƯƠNG CON SUỐT ĐỜI, luôn cả sau khi đã chết.

Mẹ.

[]

